

Messun saarna – myös kerrattavaksi kotihartaudessa
Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa
Kynttilänpäivänä, 8.2.2026

Pyhäpäivän aihe

Liturginen väri
 Alttarikynttilöitä
 Päivän Psalmi
 Vanhan Testamentti
 Epistolateksti
 Evankeliumi

Kristus, Jumalan kirkkauden säteily
 Valkoinen
 6 alttarikynttilää
 Psalmi 48, Luterilaisia virsiä, sivu 372
 2. Mooseksen kirja 33:18–23
 1. Timoteuskirje 6:13–16
 Luukas 22:27–33

Virret

Alkuvirsi	48	Tänään jälleen Herran kanssa
Kiitosvirsi	126	Me kiitämme Sinua
Saarnavirsi	536	Kristus valo valkeuden
Uhrivirsi	42	On Jeesus nimi ihanin
Ehtoollisvirret	223, 224	Oi Jeesus armas ystävä, Oi Jeesus leipä elämän
Päätösvirsi	897	Saan omin silmin minäkin

Kollehtarukous

Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinun ainokainen Poikasi asetettiin eteesi temppelissä lakisi määräysten mukaan. Anna meille, sinun köyhille lapsillesi armo tulla puhdistettuina synneistämme pelkäämättä Sinun pyhien kasvojesi valkeuteen Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden, joka Sinun ja Pyhän Hengen kanssa elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Saarnateksti

Luukas 22:27–33

Saarnan aihe

Kristus, minun vanhurskauteni

Saarnan maisema

Kynttilänpäivän vanha nimi on latinaksi **Missa Candelarium** eli **Kynttilämessu**. Raamatunhistoriassa tämä ajoittuu Jeesuksen äidin, neitsyt Marian kirkossa (temppelissä) käyntiin synnytyksen jälkeen. Jumalan lain mukaan (3. Mooseksen kirje 12:2–7) synnyttäneelle äidille määrättiin lapsen synnyttäjänä 40 puhdistuspäivää. Tämä muodostui kahdesta jaksosta: ensimmäiset 7 päivää, jonka jälkeen kahdeksantena päivänä poikalapsi oli ympärileikattava. Sen jälkeen synnyttäneen naisen tuli odottaa vielä 33 päivää, jonka jälkeen hänen tuli mennä Herran temppeliin ja uhrata Herralle. Tähän liittyy myös lain Mooseksen lain määräys: **”Jokainen miehenpuoli, joka avaa äidinkohdun, luettakoon Herralle pyhitetyksi.”** (Luukas 2:23) Nämä uhrit, uskon kautta Jumalan lupaukseen toimitettuna, lupasivat Jumalan edessä puhtaaksi ja kelvolliseksi tulemisen siten sovitus- ja lunastusmaksuna. Syy tähän oli Aadamin ja Eevan lankeemus, josta perisynti tuli luonnollisen sikiämisen kautta jokaiseen ihmiseen, ja jonka vuoksi vanhassa lain liitossa oli erinäiset puhdistamiset ja uhrit määrätty.

Tämä on meille lohdutukseksi. Ensinnäkin kaikissa kohdin meidän Lunastajamme Jeesuksen historia todistaa, että Jeesus on ihmiseksi syntymisellensä syntynyt lain alaiseksi (Galatalaiskirje 4:4) täyttääkseen täydellisesti lain, naulitakseen sen ristille ristinkuolemassaan. (Kolossalaiskirje 2:14) Jeesus täytti lain jokaisen yksityiskohdan meidän puolestamme. Toiseksi tämä: Jeesuksessa siirryttiin Uuteen Liittoon Hänen ristinsä veren kautta ja Vanhan Testamentin lain säädösten voimassaolo lakkasi, siirryttiin Uuteen Liittoon, jossa vanhurskaus tulee uskon kautta Jeesukseen, ei lain teoista.

Tästä siirtymisestä Vanhasta Liitosta Uuteen Liittoon, jossa hallitsee Kristus syntiemme sovitustyön kautta, todistaa myös Simeon, joka ottaa noin puolitoista kuukautta vanhan Jeesus lapsen syliinsä, ja sanoo: **”Herra, nyt Sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään, Sanasi mukaan; sillä minun silmäni ovat nähneet Sinun autuutesi (= pelastuksesi), jonka Sinä olet valmistanut kaikkien kansojen nähdä, valkeudeksi, joka on ilmestyvät pakanoille, ja kirkkaudeksi kansallesi Israelille.”** (Luukas 2:29–32) Simeonin sanat todistavat, että nyt on siirrytty kaikkien kansojen - ei vain juutalaisten, vaan myös pakanain - Pelastajan aikakauteen, jolloin on oleva enää yksi Paimen ja yksi lauma (Johannes 10:16), Herra Kristus ja Hänen seurakuntansa.

Tekstimme pääkohdat

1.1 Jeesus syntyi lain alaiseksi (Luukas 1:22–24; Galatalaiskirje 4:4)

Jeesus, Jumalan Poika, syntyi ihmiseksi ja lain alaiseksi. Tämä oli välttämätöntä, että Hän Jumalana ja ihmisenä voisi täyttää lain, ottaa syntimme päällensä ja tulla Pelastajaksemme. Siksi Jeesus yksin on kykenevä pelastamaan ihmiskunnan synnistä ja sitä seuraavasta tuomiosta. Kaikki ihmiset kaikkialla maailmassa koettavat joko tietäen tai tietämättään jotenkin sovittaa itsensä Luojaansa ja Jumalansa edessä. Niin suruttomat kuin ateistitkin koettavat näennäisesti hyvällä elämällään – jos kenenkään ihmisen elämästä voi edes näin sanoa täyttää jotakin kirjoitettua tai kirjoittamatonta hyvyyden vaatimusta, kuitenkin siinä onnistumatta. Jumala on kuitenkin antanut puhdistumiseen ja syntien sovitukseen tarkoitetun lain valitulle kansalleen ja kymmenen käskyä, joka on moraalisen oikeuden laki Jumalan ja ihmisten edessä, koko maailmalle. Ei tarvitse yrittää itse miettiä mikä on hyvää ja oikein: lue ja tutki kymmentä käskyä, niin Pyhä Henki avaa sinulle aivan valtava syvällisen, yli ymmärryksen menevän Jumalan hyvä tahdon ja vaatimuksen. Kristuksessa – lain alaiseksi syntyneessä Jumalan Pojassa – armo ja anteeksiantamus annetaan vapaana lahjana. (Roomalaiskirje 3:24–25)

1.2 Mies nimeltä Simeon (Luukas 2:25–28)

Pyhä Henki teki työtään Israelin kansan keskellä myös Vanhan Liiton aikana: **”Pyhä Henki sanoo: Tänä päivänä, jos te kuulette Hänen äänensä, alkää paaduttako sydämiänne, niin kuin teitte katkeroituksessa, kiusauksen päivänä erämaassa, jossa teidän isänne Minua kiusasivat ja koettelivat, vaikka olivat nähneet Minun tekojani neljäkymmentä vuotta.”** (Heprealaiskirje 3:7–9) Jumalan Pyhä Henki oli Kolminaisuudessa luomassa maailmaa ja ihmistä. Niin Hän myös jatkoi työtään puhuen kansalleen läpi Vanhan Testamentin historian profeettojen kautta, ja nyt Hän puhui Simeonille. Mitä siis Pyhä Henki sanoi Simeonille? Pyhä Henki ilmoitti Simeonille, että tässä on luvattu Kristus, maailman Vapahtaja. Pyhä Henki muistutti Simeonin mieleen Jesajalle antamansa Sanan: **”Herra paljastaa pyhän käsivartensa (Kristuksen) kaikkien kansojen nähdä, ja kaikki maan ääret saavat nähdä meidän Jumalamme autuuden”** (Jesaja 52:10) ja **”Herra on tehnyt tietäväksi pelastustekonsa, Hän on ilmaissut vanhurskautensa pakanain silmien edessä.”** (Psalmi 98:2) Jo Vanhan Testamentin aikana ja vielä erityisesti nyt, on jokaisen kristityn nähtävä ja uskottava, että Pyhä Henki tekee työtään Jumalan kirjoitetun Sanan, pyhän Raamatun kautta, ja Kristuksen asettamissa sakramenteissaan. Herra täyttää ilmoittamansa Vanhan ja Uuden Testamentin pyhät kirjoitukset, mutta siellä, missä vedotaan ihmisen sisimmässä ilmoitettuun Sanaan, mennään harhaan ja turmioon.

1.3 Minun silmäni ovat nähneet Sinun autuutesi (Luukas 2:29–33)

Pyhä Henki kirkasti Simeonille, ilmoitti hänelle, että tässä Lapsessa - Jeesuksessa – on pelastus, ja että Hän on vanhurskaus, valo ja toivo kaikille kansoille. Tämä painui Marian ja Joosefin sydämiin, ja he jäivät tutkistelemaan näitä sanoja.

2 Sanan soveltaminen omaan elämäämme

2.1 Jeesus, kaiken lain täyttäjä (Luukas 2:32)

Sinä ja minä, me jokainen, kipuilimme siinä, miten kelvata Jumalalle. Emme ehkä sitä aina näin osaa sanoittaa, mutta perustavaa laatua oleva asetelmamme ihmisinä ja suurin eksistentiaalinen kysymyksemme on siinä, kelpaanko minä muille ihmisille ja kelpaanko minä Jumalalle, Luojalleni. Ateistitkin miettivät tätä, vaikka eivät sitä myönnä, sillä he koettavat tehdä itse itsellensä tikapuut taivaaseen eli kerskata hyvästä elämästä, jonka luulevat saavansa omin voimin. Kun sitten Jumalan evankeliumi on puhutellut sydäntä ja omaatuntoa, niin Pyhä Henki raivaa tilaa sydämissämme Kristuksen vanhurskaudelle osoittamalla, kuinka mahdoton tehtävä on yrittää itse kelvata Jumalalle omin ponnisteluin, olivatpa ne mitä tahansa.

Sen tähden on Kynttilänpäivän evankeliumi niin suloinen: Jeesus syntyi lain alaiseksi, täytti lain jokaisen piirron ja vei sen ruumiissaan ristinpuuhun, että Jumalan vanhurskaus luettaisiin nyt niille, jotka Jumalan armotyön kautta kiinnittävän katseensa Häneen, Jeesukseen, syntiemme sovittajaan. Sen tähden ei mikään oma hengellinen pyrkimyksemme tai työmme voi tuoda meille Jumalan mieluusosiota; sen tuo vaan uskon luottamus syntisten Vapahtajaan, Jeesukseen. Me emme myöskään tule Jumalan edessä paremmiksi, vaikka kuinka pitkään vaeltaisimme uskossa Jeesukseen; joka päivä ja joka hetki meidän Kristus yksin on meidän vanhurskaudemme. Sen Hän on omalla verellään meille ansainnut maksamalla kaikki syntiemme velan; menneiden, nykyisten ja tulevien.

2.2 Nyt Jumalan vanhurskaus on ilmoitettu ilman lakia (Luukas 2:25–28; Roomalaiskirje 3:21)

Rakkaat ystävät, Simeon sanoo: **”Nyt minun silmäni ovat nähneet Sinun autuutesi.”** (Luukas 2:30) Autuus tarkoittaa pelastusta, pelastusta synnistä, kuolemasta ja perkeleen vallasta. Nähdä Jumalan autuus (pelastus) tarkoittaa omistaa Kristuksen lahjavanhurskaus. Psalmissa sanotaan: **”Herra on tehnyt tiettäväksi pelastustekonsa** (yeshuah – Jeesus), **Hän on ilmaissut vanhurskautensa pakanain silmien edessä.”** (Psalmi 98:2) Psalmin sana *ilmaissut* tarkoittaa tehdä paljastamista tai tehdä alastomaksi. Jumala on tässä pienessä lapsessa, joka vielä oli vaipoissaan, ilmoittanut pelastuksensa, vanhurskautensa, eli sen, miten sinä ja minä voimme tulla Jumalalle rakkaiksi ja Hänelle otollisiksi: uskomalla Jumalan Sanan ilmoituksen. Pelastus – Jeesus – oli Simeonin käsivarsilla; Pyhä Henki avasi hänelle Sanan lupausten aarteet Psalmista ja Jesajasta. Nuo Sanat, jotka Pyhä Henki toi Simeonin mieleen, synnyttivät hänessä uskon Kristukseen, joka vasta oli hänen käsivarsillaan, ja joka 33 vuoden päästä tulisi toimittamaan täydellisen lepytysuhrin Golgatan ristillä koko maailman syntien sovittamiseksi, niin juutalaisten kuin pakanoidenkin, ja myös siis sinun.

Kristus on puhdistanut sinut pyhässä kasteessasi synnin saastasta ja vapauttanut tuomiosta. Hän lahjoittanut sinulle vanhurskautensa, ja Jumalan lahjoittamassa uskossa sinäkin kuulut nyt siihen pyhien joukkoon, jossa ei ole tahraa eikä syyllisyyttä: **”Hän, Jeesus, on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien.”** (1. Johanneksen kirje 2:2) Aamen.

Harri Lammi, pastori, V.D.M. Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa / Pyhän Sanan luterilainen seurakunta, Forssa